

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2019 оны 12 сарын 05^т өдөр

Дугаар 04

Мөрөн

Хөвсгөл аймгийн эдийн засаг, нийгмийг
2019 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн биелэлт,
2020 оны үндсэн чиглэл батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.2-ын “а”, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2, 16.3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит XI хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Хөвсгөл аймгийн эдийн засаг, нийгмийг 2019 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн биелэлтийг 92,7 хувийн биелэлттэй “Хангалттай” гэж дүгнэсүгэй.
2. Хөвсгөл аймгийн эдийн засаг, нийгмийг 2020 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг хавсралтаар баталсугай.
3. Үндсэн чиглэлийн зорилго, зорилт арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгийг 2020 оны төсөвт тусгаж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга /Л.Ганболд /-д үүрэг болгосугай.
4. Тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчид, хороодод үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Л.ТӨМӨРБААТАР

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2019 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн ээлжит
ХI хуралдааны 04 дүгээр тогтоолын хавсралт

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙГ 2020 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ "ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ"-ИЙН
ТОВЧОО"**

ЗҮТГЭЛ, ИТГЭЛ, САНААЧИЛГЫГ ДЭМЖИХ ЖИЛ-2020 ОН

№	Бодлого	Зорилго	Зорилт	А/х-ний тоо
1	Иргэнд ойрхон төр хяналтын тогтолцоотой засаглалын бодлого	Мэдээллийн ил тод байдлыг ханган, иргэдэд төрийн үйлчилгээг тэгш шуурхай хүргэж, орон нутгийн хөгжилд үр өвөөжтэй гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг хүртээмжтэй, нээлттэй болгож, иргэдээ дээдэлсэн үйлчилгээг эрхэмлэх	4
2	Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилт, гэмт хэрээс урьдчилсан сэрийлэх бодлого	Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилт, гэмт хэрээс урьдчилсан сэрийлэх бодлого	Бодлогын баримт бичгүүдийн уялдаа холбоо хангадах	1
Нийт				5
3	Өрсөлдөх чадвартай үйлдвэр тогтвортой эдийн засгийн бодлого	Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилт, гэмт хэрээс урьдчилсан сэрийлэх бодлого	Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх замаар орон нутагт хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах	5
Нийт				5
4		Дэвшилтээт технологид суурилсан боловсруулах аж үйлдвэрлэлийг дэмжин эдийн застийн тогтвортой есөлтийг хангана.	ДНБ-д эзлэх эдийн застийн салбарын зохиостой бүтцийг бий болгон аймгийн ДНБ-д эзлэх Үйлдвэрлэл, Үйлчилгээний салбарын хувийн жинг 70-аас доошгүй хувьд хүргэх	
Нийт				4

4	Хүнс хөдөө аж ахуйн бодлого	МАА, Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн тогтвортой хөгжлийг хадгаж, үр ашгийг нэмэгдүүлэн хүн амыг эзруул, аюулгүй хүнсээр тогтвортой хүртээмжтэй хангана.	Худалдаа үйлчилгээ, хоол үйлдвэрлэлд стандартын шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх Хүнс хөдөө аж ахуйн салбарын Брэнд бүтээж-Үнэ цэнийг өслгэ. Мал, амьтны өвчинтэй тэмцэх урьдчилан сэргийлэх хүнсний аюулгүй байдлын баталгааг хангах	1 3 4
		Нийт		8
5	Ногоон засаглал тогтвортой аялал жуулчлал хөтөлбөр	Ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүгэн, байгаль орчно хамгаалах, нөөц баялагийг үр өгөвжтэй ашиглах, нөхөн сэргээх, орчны бохирдол доройтыг бууруулах, байгаль орчинд эзлтэй тогтвортой аялал жуулчлалыг иргэдийн оролцоонд тушиглэн хөгжүүлэх.	Ан амьтан ургамлын нөөцийг тогтоох, хамгаалалтын менежментийг хэрэгжүүлэх Ойг хамгаалах, нөхөн сэргээх, тарьц Ургуулах замаар ойтоор бурхэгдсэн талбайг нэмэгдүүлэх Байгальд эзлтэй аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх Хог хаягдлыг бууруулахад олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлж хандлагыг өөрчлөх	2 3 2 2
		Нийт		9
6	Хог байгуулалтын бодлого	Хот байгуулалт, газрын харилцаа, орон сууч, барилга, барилтын материалын хяналт шинжилгээний бодлогыг хэрэгжүүлж, иргэдийг яз тухтай, аюулгүй амьдрах орчин нөхцлийг бүрдүүлнэ.	Мөрөн сумын хөгжлийн өрөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ногоон байгууламж, гэрэлтүүлэг, зам, талбай, орон сууцыг нэмэгдүүлэх	4
		Нийт		4
7	Хөгжилд хүргэх-Дэд бутэц салбарын бодлого	Иргэдийн ая тухтай амьдрах, хөгжих таатай орчинг бурдүүлэх, дэвшилтэт технологи бүхий наidvартай дэд бүтцийн сүлжээг өргөтгөнө	Аймгийн “Авто зам”-ыг хөгжүүлэх төлөвлөгөөг батлуулан, сүржээг сайжруулж, иргэдийн ая тухтай зорчих нөхцөл боломжийг нэмэгдүүлэх	4
		Нийт		4

8	Нийгмийн хөгжлийн бодлого	Хөдөлмөр эрхихэлтийн үйлчилгээг үйлчилгээтэй уялдуулах замаар амьжиргааны түвшинг нэмэгдүүлэх.	НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН 2	
		Хүн амд үзүүлэх өрх, сумын эруул мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэгш хүртэээмжтэй, чанартай зохион байгуулж, өрх, сумын эруул мэндийн төвийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх.	8	
		Эзлэжит хичээлийн чанарыг сайжруулж багш сурاغчдын хөгжилд ахиц гаргах	6	
		Соёлын биет болон биет бус өвийн бүртэл мэдээлэл, хадалалт, хамгаалалтыг сайжруулах, опон нийтэд түгээн дэлгэрүүлэх.	4	
		Гэр бүлийн боловсрол, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх замаар гэр булд 4 ээлтэй үйлчилгээ хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хүүхэд залуусыг эрдэлт нөхцөл, хүчирхийллийн бүхий л хэлбэрт өртөхөөс хамгаалана.	4	
		НИЙТ	24	
		Төсвийн сахилга хариуцлагыг чангаттан дадл эдийн засгийг бууруулж, татварын бааз суурийг өргөтгэн, улсын төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэн, үргүй зардлыг багасган, хэмнэлтийг хэрэгжүүлж, төсвийн ил тод байдлыг хангах.	5	
		Худалдан авах ажиллагаанд оролцогч талуудын мэдлэгийг 4 сайжруулах, үр чадварыг нэмэгдүүлэх	4	
		Статистикийн мэдээ Мэдээллийн чанарыг сайжруулах, мэдээний 2 унэн зөв байдлыг хангана.	2	
		Нийгмийн дааталын хүрээг нэмэгдүүлж, малчин даатгуулагчдын 2 нийгмийн багатлааг хангах.	2	
		Улсын салбарын дотоод аудитыг улсын жишигт хургэж, дотоод 2 хяналтын тогтолцоог бүх шатанд төлөвшүүлэх	2	
		НИЙТ	15	
		ДҮН	9	78

Аймгийн эдийн засаг, нийгмийг 2020 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн төсөвлөлт

		/сая төг/			
№	Салбар	Улсын төсөв	Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	Аймгийн орон нутгийн төсөв	Бусад эх үүсвэр
1	Иргэнд ойрхон төр хяналтын тогтолцоотой засаглалын бодлого дэд хөтөлбөр			25.0	
2	Эрх зүйн хөтөч-Эх оронч үзэл дэд хөтөлбөр	221.5	315.9		
3	Өрсөлдөх чадвартай үйлдвэр- тогвортой эдийн засаг дэд хөтөлбөр			105.0	602.0
4	Хөдөө аж ахуй хүнсний бодлого дэд хөтөлбөр	399.6	520.2	172.0	40.0
5	Нагоон засаглал тогвортой аялал жуулчлал дэд хөтөлбөр	500.0		80.0	1,300.0
6	Хот байгуулалт дэд хөтөлбөр	1,000.0	2,075.8		
7	Хөгжилд хургэх дэд бүтэц дэд хөтөлбөр		50.0	762.0	7,000.0
8	Нийгмийн хөгжлийн бодлого дэд хөтөлбөр	12,882.0	54.6	222.1	1,070.0
9	Төсөв санхүүгийн бодлого дэд хөтөлбөр	157.9		5.0	22.0
	Нийт дүн	14,939.5	2,922.1	1,800.7	10,034.0

ооо

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙГ 2020 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ
ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ

ЗҮТГЭЛ, ИТГЭЛ, САНААЧИЛГЫГ ДЭМЖИХ ЖИЛ-2020 ОН

№	Ург болон дунд хугацааны хөтөлбөр бодлогын баримт бичийн уялдаа	Шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ /сая төгр/				Зорилго түвшин	Хугацаа	Хариуц ах эзэн	
		Шалтуур үзүүлэлт	Аймгийн төсөв	Орон нутгийн төсөв	Бусад эх үүсвэр				
1.1	АЗДУАХ-ийн 3.1.6	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Улсын төсөв	ОНХС					
НЭГ. Иргэнд ойрхон төр хяналтын тогтолцоотой засаглалын бодлого Зорилго. Мэдээллийн ил тод байдлыг ханган, иргэдэд төрийн үйлчилгээг тэгш шуурхай хүргэж, орон нутгийн хөгжилд үр өөрөжтэй гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүнэ.									
Зорилт. 1. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг хүртээмжтэй, нээлттэй болгож, иргэдээ дээдэлсэн үйлчилгээг эрхэмлэх.									
1.2	АЗДУАХ-ийн 3.1.3	Цахим үйлчилгээг бүх шатанд нэвтрүүлэх арга хэмжээг шат дараатай шийдвэрлэж, төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай болгох;	Цахимаар үзүүлсэн үйлчилгээний хувь				30	50	2020 ТЗУХ
	АЗДУАХ-ийн 3.1.5	Төрийн албаны тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга, холбогдох гарсан журмын хэрэгжилтийг хангуулах, сурта лчлах, төрийн албаны	Сургалт, хяналт шалгалт, зөвлөн туслах ажлын тоо						Удирдах ажилтан-150 төрийн албан хаагч-2000

		сахилаа хариуцлагыг дээшлүүлж ажиллах;					Төрийн байгууллага-102	
1.3	АЗДУАХ-ИЙН 3.1.7	Аймгийн Засаг Даргын Үйл ажиллагааны "Хөгжлийн хөтөч" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг иргэд олон нийтэд сурталчлах, Иргэдээс сонсох аяныг зохион байгуулж, мэдээ мэдээллийн ил тод байдлыг хангах;	Хэвлэл мэдээллийн байгууллагын тоо	Мэдээлэл авсан иргэдийн тоо	25,0	Орон нутгийн ТВ-4 сонин-1, Радио-1	Орон нутгийн ТВ-4 сонин-2, Радио-1	2020 ТЗУХ
1.4	АЗДУАХ-ИЙН 3.1.1-5	Харилцаат улс, хот, МУСУУДТАЙ гадаад хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, хөгжүүлэх;	Хамтын ажиллагааны үр дүн	Дүн	25,0	Хамтын ажиллаг аа сайжирс ан байна.	Хамтын ажиллаг аа сайжирс ан байна.	2020 ТЗУХ
Зорилт 1.1 Нутгийн захиргааны байгууллаганы бодлогын баримт бичүүлийн үялдаа холбоо хангадах								
1.1.1	АЗДУАХ-ИЙН 3.48.554	Сүмдүн ЗДТГ болон аймгийн Засаг Даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, байгууллагуудын Үйл ажиллагаанд явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж үр дүн, үр нөлөөг сайжруулах;	Хувь			75,5	85	2020 ХШУДАХ
ХОЁР. Эрх зүйн хөтөч-Эх оронч үзэл Зорилго. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлж, иргэдийн амар тайван байдлыг								

ханган, есвөр үе залуучуудад эх оронч үзлийг төлөвшүүлнэ.

Зорилт 2.1 Эрх зүйн сургалт сурталчилгааг эрчимжүүлж, бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх замаар орон нутгат хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах.

2.1.	АЗДУАХ-ийн 3.2.1	Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, эрх зүйн сургалт сурталчилгааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх;	Хэрэгжилтийн хувь			128,0		10	50	2020	ХЭЗХ
2.2	АЗДУАХ-ийн 3.2.4	Мөрөн сумын шаардлагатай цэгүүдэд хяналтын камер шинээр сууринуулж, ашиглалтын шаардлага хангахгүй камерыг шинэчлэх;	Шинээр сууринуулса н цэгийн тоо,		221,5			Цэгийн тоо- 35	Цэгийн тоо- 50,	2020	ХЭЗХ
2.3	АЗДУАХ-ийн 3.2.6	Цагаан-Уул сумын гол унтраах аврах ангийн засвар, Ханх Гапт сумдад эрэн хайх, аврах анги, булагийн байр шинээр барих;	Засвар хийсэн байрны тоо, шинээр барьсан байрны тоо		105,9			Камерын тоо-112	Камерын тоо- 150		ХЭЗХ
2.4	АЗДУАХ-ийн 3.2.6	Хууль сахиулах, Онцгой байдлын байгуулалтын уурэг гүйцэтгэх чадавхи бэлэн байдлыг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх;	Дэмжлэг үзүүлсэн эсэх		50.0			Үгүй	Тийм	2020	ХЭЗХ

2.5	АЗДУАХ-ИЙН 3.2.1	Хүүхэд, залуучуудад эх оронч үзэл төлөвшүүлэх үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;	Хөтөлбөр биелэлтийн хувь	32,0	0	25%	2020	ХЭЭХ, ЦШ				
			Дүн	221.5	315.9							
ГУРАВ. Эрсөлдэх чадвартай үйлдвэр, тогтвортой эдийн засаг												
Зорилго Дэвшилгээг технологид сууринласан боловсруулах аж үйлдвэрлэлийг дэмжин здийн застийн тогтвортой есөлтийн хангана хувийн жинг 70-аас доошгүй хувьд хүргэх												
3.1	МУТХҮБ-2030-ЫН 2.1.1, Зорилт 4, ЗГУАХ-ИЙН 2.15, ЭЭСХ-ИЙН 1.2.4	Орон нутгийн онцлогт тохиирсон үйлдвэрлэл үйлчилгээ, жижиг, дунд үйлдвэр эрхлэгчдийг зээлийн бодлоготоо дэмжиж, ажлын байр нэмэгдүүлэх; Үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг улс, бус, олон улсын үзэсгэлэн худалдаанд зохион байгуулалттай оролцуулж, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг сурталчилж ажиллах;	Зээлд хамрагдсан иргэдийн тоо Нэмэгдсэн ажлын байрны тоо	600.0	1610	390	450	2020	ХОХБТ Х			
3.2		Оролцсон үзэсгэлэн худалдааны тоо	2.0	0	1	2020	ХОХБТ Х					
3.3	"АЗДУАХ-ИЙН 2.23.466	Мод боловсруулах үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг эхгүүлэх;	Хувь	75,0	0	10%	2020	ХОХБТ Х				
3.4	1.36.479	Шахмал түлш, Арьс шир боловсруулаг		30,0	0	1	2020	ХОХБТ Х				

		Үйлдвэрүүдийн ТЭЗҮ-г боловсруулах;	Дсан ТЭЗҮ- ийн тоо									
		Дүн		105,0	602,0							
ДӨРӨВ. Хөдөө аж ахуй хүнсний бодлого												
Зорилго МАА, Газар тариалангийн үйлдвэрлэглийн тогтвортой хөгжлийг хадгалж, Үр ашигийг нэмэгдүүлэн хүн амьг эрүүл, аюулгүй хүнсээр тогтвортой хүртээмжтэй хангана												
Зорилт 4. Худалдаа үйлчилгээ, хоол үйлдвэрлэлд стандартын шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх												
4.1	АЗДУАХ- ИЙН 2.6	Худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийн үйл ажиллагаанд хяналт хийж, Үйлчилгээний соёл, чанарыг дээшгүүлах, стандартыг мердүүлж хэвшүүлах, герчилгээжүүлэх;	MNS 5021- 1:2019 MNS 4946:2019, MNS 6043:2009 стандартын дагуу тохирлын үнэлгээ, баталгаажуу лаптанд хамруулах аж ахуйн нэгж, иргэний тоо	37	Худалдаа а-ны газар- 120 Хоолны газар-30 хамруул на. нийт 150	Худалдаа а-ны газар- 120 Хоолны газар-30 хамруул на. нийт 150	ХОХБТ Х СХЗХ					
Зорилт 4.1. Хүнс хөдөө аж ахуйн салбарын Брэнд бүтээж-Үнэ цэнийг өстөө.												
4.1.	АЗДУАХ- ИЙН 1.20.416	Үр тариа, тэмс, хүнсний ногдооны тариалалтын га- гийн ургацыг нэмэгдүүлэн хүн амын хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэх;	Га-аас авах ургацын хэмжээ					Үр тариа 13500 га, тэмс 235 га, хүнсний ногдо 178.8 га-д	Үр тариа 16772 га, тэмс 235 га, хүнсний ногдо 178.8 га-д	2020	ХОХБТ Х СХААГ	

						тариалсан.	тариалн а.
4.1. 2	АЗДУАХ- ИЙН 5.15.412, 6.16.413 1.1.306, 1.5.310	ХУНСИЙ САЛБАРЫН 90-Н ЖИЛИЙН ОЙГ ТЭМДЭГЛЭХ, ХУНСИЙ УЙЛДВЭРЛЭП ЭРХЛЭГЧДИЙН АЙМГИЙН ЗӨВЛӨГӨӨН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ;	ЗӨВЛӨГӨӨН ЗОХИОН БАЙГУУЛАГД- САН ЭСЭХ	30,0	ҮРҮЙ	Тийм	ХОХБТ Х ХХААГ
4.1. 3	АЗДУАХ- ИЙН хөтөлбөр 2.30.426	Дархадын цагаан адугүү уулдэр омгоор баталгаажуулах судалгааны ажил хийх;	Судалгаа хийгдсэн эсэх	10,0	ҮРҮЙ	Тийм	ХОХБТ Х ХХААГ
			ДҮН	10,0	30,0		
Зорилт 4.2 Мал, амьтын өвчинтэй тэмцэх урьдчилан сэргийлэх хүнсний аюулгүй байдалын баталгааг хангах							
4.2. 1	АЗДУАХ- ИЙН 1.41.438 4.45.442	Малын гоц халдварт шүлхий, бог малын мялзан өвчинийг тандалт шинжилгээнд хамруулан эрүүл бус нутгийн статусаа батлах;	Шинжилгээн д хамрагдсан малын тоо	3,2	975	975	ХОХБТ Х МЭГ
4.2. 2	АЗДУАХ- ИЙН 1.46.443	Халдварт өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ, лабораторийн оношлогоо, шинжилгээ, тандалт судалгаанд хамруулах;	Тарилганц хамрагдах мал мян.тол Шинжилгээн д хамрагдах мал мян.тол	391,4 520,2	162,0	1154,6 1194,0	2020 МЭГ
						34,1	34,2 ХОХБТ Х МЭГ МЭАЦ

								Л
4.2. 3	АЗДҮАХ- ийн 1.41.438	Паразит өвчнеес урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамруулах;	Угаалга, туулгатанд хамруулсан байна. малын тоо мян.тон		7814,0	8595,7	2020	ХОХБТ Х МЭГ
4.2. 4		Ариутгал халдвартгүйтэлийн арга хэмжээг гүйцэтгэх;	Ариутгал хийдэх тапбай мян.м. ²	5,0	10,0	750,0	776,5	ХОХБТ Х МЭГ
			Дун	399,6	520,2	162,0	10,0	
			Нийт	399,6	520,2	172,0	40,0	
ТАБ. Ногоон засаглал, тогтвортой яялал жуулчлал								
Зорилго. Ногоон хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн, байгаль орчноо хамгаалах, нөөц баялагийг үр өгөөжтэй ашиглах, нөхөн сэргээх, орчны бохирдол доройтлыг бууруулах, байгаль орчинд ээлтэй тогтвортой яялал жуулчлалыг иргэдийн оролцоонд түшиглэн хөгжүүлнэ.								
Зорилт 5. Ан амьтан ургамлын нөөцийг тогтоох, хамгаалалтын менежментийг хэрэгжүүлэх								
5.1	"Хөгжсэн Хөвгөл" 2016- 2030 хөтөлбөр АЗДҮАХ	Нэн ховор, ховор амьтны нөөцийг нарийвчлан тогтоох, амьдрах орчинд үнэлгээ өгч хамгаалалтын менежментийг сайжруулах; төлвлөгөө боловсруулах;	Үнэлгээ хийж менежменти йн төлвлөгөө боловсруул- сан сумын тоо			10,0	18	ХОХБТ Х, БОЖ Г
	"Хөгжсэн Хөвгөл" 2016- 2030 хөтөлбөр	Нэн ховор, ховор ургамлын тархач нөөцийг нарийвчлан тогтоох, хамгаалалтын менежментийн төлвлөгөө боловсруулах;	Судалгая хийгдсэн нөөц тогтоосон Сумын тоо			2,0	4	ХОХБТ Х БОЖ Г
5.2							5	2020

	АЗДУАХ							
		Дүн						
Зорилт 5.1 Ой хамгаалах, нөхөн сэргээх, тарыц ургуулах замаар ойгоор бурхагдсэн талбайг нэмэгдүүлэх								
5.1	"Хөгжсөн хөвөл"	Ойжуулалт, нөхөн сэргээлт хийх;	Га	15,0	15 га	21,5 га	2020	ХОХБТ Х БОАЖ Г
5.2	2016- 2030 хөтөлбөр АЗДУАХ	Ой хээрийн түймэрээс Урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх арга хэмжээ;	Сүмдүүн тоо	40,0	24	24	2020	ХОХБТ Х БОАЖ Г
5.3		Ойн хөнөөлт шавжтай тэмцэх арга хэмжээ;	Га.	20,0	3600 га	5840 га	2020	ХОХБТ Х БОАЖ Г
		Дүн						
Зорилт 5.2 Байгальд эзлэтий аялал жуучлалыг хөгжүүлэх								
5.2. 1	АЗДУАХ- ийн 1.47.490	Аймгийн аялал жуучлалын мастер төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллах;	Хувь		300,0	10	20	ХОХБТ Х БОАЖ Г, төсөл хөтөлб өр
5.2. 2		Азийн хөгжлийн банкнаас хэрэгжих байгаа "Тогвортой аялал жуучлалыг хөгжүүлэх (МОН 3787/3788) гаслийн бэлтгэл ажлыг хангах,	Хувь		1000, 0	0	10	ХОХБТ Х (МОН 3787/3 788)

Зорилт 5.3 Хог хаягдлыг буруулахад олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлж хандлагыг өөрчлөх

ЗУРГИЙН ААДЫГААНЫ СОЛОНГОНДОГ

Ая тухтай, аюулгүй амьдрах орчин нэхцлийг бурудуулна.

ОРИЛГТ 6. Мөрөн сумын хөгжлийн өрөөлөгийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн нийтийн бүтэцтэй түүхийн эхийг зурсандаа

6.1	АЭДУАХ-ИЙН	Мөрөн сумын 12 дугаар багийн гэрэлтүүлийн ажлыг орсон	Ашиглалтад орсон	364,0	33,7		13	14	2020	ХОХБТ
-----	------------	---	------------------	-------	------	--	----	----	------	-------

	2.2.374	Дуусгах, төв зам дагуух гэрэлтүүлийг сайжруулж гарлэн чимэлэп хийх;	Гэрэлтүүлэг-тэй батийн тоо							ГХБХБ Г
6.2	АЗДУАХ-ийн 1.1.373	Мөрөн сумын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлж хашаа хайсыг шинэчлэх;	Га, бүтүн тоо	181,8	80,0			11.5 га, 12700 бүт	12га, 15000 бүт	2020
6.3	АЗДУАХ-ийн 5.11.383	Сумын төвүүдийг шаардлага хангасан гэрэлтүүлэг-тэй болсон сумдын тоо аюулгүй байдлыг хангах;	Шаардлага хангасан гэрэлтүүлэг-тэй болсон сумдын тоо	1530,0			0			ХОХБТ Х, ГХБХБ Г
6.4	АЗДУАХ-ийн 1.21.393	"Хашаа" төслийг хэрэгжүүлэх;	Хувь	1000,0				10%	40%	ХОХБТ Х, ГХБХБ Г
		Дүн		1000,0	2075,8	113,7				
ДОЛЛОО. Хөгжилд хүргэх дэд бүтцийн бодлого										
Зорилго. Иргэдийн ая тухтай амьдрах, хөгжих гаатай орчинг бурдаулэх, дэвшилтэт технологи бүхий найдвартай дэд бүтцийн сүржэг өргөтгэне.										
Зорилт 7 Аймгийн "Автозам"-ыг хөгжүүлэх төлвлөгөөг боловсруулан, суржээг сайжруулж, иргэдийн ая тухтай зорчих нөхцөл боломжийг "Хөгжсэн хөтөлбөр"										
7.1	2016-2030	Мөрөн сумын "Авто зам"-ын стратеги төлөвлөгөө 2 хэрэгжүүлэх, Мөрөн сумын дунд тойргийн хатуу авто замын холбоос хийх ажлыг ургэлжлүүлэх;	Км	422,0						ХОХБТ Х, Мөрөн сум
		2.3-ын						37.3	39.3	2020

Зорилго. Иргэн бур эрүүл, боловсролтой, ажилтай, орлоготай байх нэхцлийг бурдүүлэхэд төрийн Дэмжлэг, бодлого төгөвлөлтийг оночтой зохион байгуулна.

Зорилт 8. Хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээг нийгмийн халамжийн үйлчилгээтэй уялдуулах замаар амьжирааны түвшинг нэмэгдүүлэх.										
	АЗДУАХ-ийн 2.16.188	Хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгаа хийх ажлыг зохион байгуулах;	Судалгаа хийгдсэн эсэх				20%	100%	2020	НБХ, ХХҮГ
8.1	АЗДУАХ-ийн 3.6.178	Шаардлагатай сумдад ахмадын өргөөний барилтыг шинээр ашиглалтад оруулах; / Бурэнготох, Тариалан, Цагаан-Үул, Цэцэрлэг, Төмөрбулаг, Түнэл, Баянзурх, Мөрөн сумын 10,11,12,13,14-р багуудад/	Ашиглалтад орсон ахмадын өргөөний тоо	750,0		13	21	2020	НБХ, ХХҮГ	
		Дүн		750,0						
Зорилт 8.1 Хүн амд үзүүлэх өрх, сумын эрүүл мэндийг туслахгүй ийлчилгээг тагш хүртээмжтэй, чанартай зохион байгуулж, өрх, сумын эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагаанд дамжуулж үзүүлэх.										
8.1.	АЗДУАХ-ийн 11.43.43, Засгийн газрын 289 Дүгээр тогтоол	Ходоодчны дурангийн аппаратны тоо “Эрүүл ходоод-Эрт илрүүлгээс” аймгийн дэд хөтөлбөрийг баттуулсан, хэрэгжүүлэх; /40-64 насны Иргэд 2 жилийн 1 удаа хамраадана./	Дурангийн оношлогоон Д хамрагдсан хүний тоо	65,0		1	2	2020	АЗДТ Г, НБХ, ЭМГ, Нэгдс эн зүнэл эг	
				800		800	1600			

8.1.2	АЗДУАХ-ийн 11.43.43, Засгийн газрын 289 дүгээр тогтолц	Хөхний өмнөгийн эрг илрүүлэг узлэгийг эрчимжүүлж, зөврөг гарсан эрсдэл өндөртэй эмэгтэйчүүдэд эдийн шинжилгээг орон нутагтаа хийх ажлыг эхлүүлэх	Эдийн шиңжилгээн д хамруулсан эмэгтэйчүүд ийн тоо,	20	50	2020	АЗДТ Г, НБХ, ЭМГ, АНЭ, холбо гдох сумд ын Засаг дарга ЭМТ- ийн дарга
8.1.3	АЗДУАХ-ийн 11.43.43	Мобайл технологийг нэвтрүүлсэн ЭМТ-ийн тоо байгуулалты н тоо, эрт иэрүүлэг узлэгт хамрагдсан хүний тоо	10,0 илэрсэн өвчтөлийн тоо	2200	3000	6	2020 АЗДТ Г, НБХ, ЭМГ, холбо гдох сумд ын Засаг дарга ЭМТ- ийн дарга
8.1.4	АЗДУАХ-ийн 11.56.56	ЗЭСТ-ийг Хурдавчилсан оношлогооны ПГУ тавих “Quick Mobile” машинтай болгох	Тоног төхөөрөмж авсан эсэх	Үгүй	тийм	2020	АЗДТ Г, НБХ, ЭМГ, ЗЭСТ

					εв	
8.1. 5	АЗДУАХ- ИЙН 13.33.33	Сум, ерхийн эруул мэндийн төвүүдийг Билимметр аппаратаар /нярайн шаралтлыг хэмжээг/ хангах.	Хангагдсан Билимметр аппаратын тоо	35,0	3, 10,3%	26, 90%
8.1. 6	АЗДУАХ- ИЙН 1.46.46	Тариалан, Ренчинлхумбэ сумдын эруул мэндийн төвийн барилгуудыг шинээр барж эхлүүлэх, Хатгал тостоны сум дундын эмнэлгийн барилгын өргөтгөлийг дуусгах Чандмань- Ондөр сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгад их засвар хийх	Шинээр барилгаж эхэлсэн барилгын тоо, их засвар хийгдсэн барилгын тоо	3450,0	Шинээр 6 Өргөтгөлийд 2	2020
8.1. 7	АЗДУАХ- ИЙН 10.55.55.	Нагдсан эмнэлгийг төвлөрсөн ариутальн тасагтай болгох, эрчим хүчиний хүчдэлийг нэмэдүүлэх засварын ажил	Үйлчилгээний ийн нэр терлийг нэмэдүүлэх	152,0 0	1000, 30%	100% 2020

8.2. 2	АЗДУАХ- ИЙН 2.29.98	Стандарт, хэрэглээний шабардлага хангасан компьютерт худалдан авах ; /Арбулаг, Цагааннуур, Мөрөн Сод-Эрдэм, Тосонцэнгэл, Чандмань- Өндөр, Рэнчинлхумбэ сүмдүн сургууль /	Сургуулийн тоо	75,0	9	15	2020	НБХ БСҮГ
8.2. 3	АЗДУАХ- ИЙН 3.31.100	Цахим номын сангийн программ, компьютер бусад техник хэрэгслээ авах /5 сургуулы/	Сургуулийн тоо	25,0	1	6	2020	НБХ БСҮГ
8.2. 4	АЗДУАХ- ИЙН 6.34.103	Стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжтай болох /Гурван-Эрдэнэ, Эрдэнэбулаган, Раашант сум/	Сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрны тоо	34,6	70,0	30	34	2020 БСҮГ
8.2. 5	АЗДУАХ- ИЙН 8.36.105 11.39.108	Мөрөн 320 хүүхдийн сургууль, Баянзурх 100 ор, Улаан-Уул 150 ортой хүүхдийн цэцэрлэгийн барилгыг тус тус эхлүүлэх;	Сургууль, цэцэрлэгийн барильтын тоо	3100,0	0	3	2020- 2021	НБХ БСҮГ
8.2. 6	АЗДУАХ- ИЙН	Мөрөн сумын 2 дугаээр сургууль,, Арабулаг сумын	Барилгын тоо	550,0			2020- 2021	НБХ

					0	3			
10.38.107 14.43.112	сургууль, Цэцэрлэг сумын Могойн голын бага сургуулийн байрны барилгудад их засвар, өргөтгөл хийх;	Дүн	3812,0	34,6	70,0				БСҮГ
Зорилт 8.3.	Соёлын биет болон биет бус өвийн бүртгэл мэдээлэл, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах, олон нийтэд түгээн дэлтэрүүлэх.								
8.3. 1	АзДУАХ- ийн 7.24.228	Орон нутгийг судлах музеийг орчин үеийн шаардлагад нийцүүлэн дэлгэж 3D технологи бүхий бодит орон зайн системтэй болгох, сан хөмрөгийн баяжилт хийх;	Ажлын явц хувиар			40%	100%	2020	АзДТ Г-ын НБХ, ОНС М
8.3. 2	АзДУАХ- ийн 1.33.237	Хөгжлийн драмын театрин засварын ажлыг хийх;				40%	100%	2020	АзДТ Г НБХ ХДТ, ОНӨГ
8.3. 3	АзДУАХ- ийн 3.35.239	Сумдын соёлын төвийн барилгудад их засвар хийх; /Арбулаг, Улаан-Уул /	Ажлын гүйцэтгэл явцаар	770.0		40%	100%	2020	АзДТ Г НБХ,
8.3. 4	АзДУАХ- ийн 3.35.239	Соёл, спортын цогцолборын баригла барих; /Мөрөн сум/ Дүн	Ажлын гүйцэтгэл явцаар	3000.0		40%	100%	2020	АзДТ Г НБХ Мөрөн зДТГ
Зорилт 8.4.	Гэр бүлийн боловсрол, харилцлагыг нэмэгдүүлэх замаар гар бүлд ээлтэй үйлчилгээ хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, хүүхэд затвуусыг эрсдэлт нөхцөл, хүчирхийгийн бүхий л хэлбэрт өртөхөөс хамгаална.		3770,0						

А3ДУАХ-ИИН 2.27.140	Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын үндэсний хөтөлбөр ийн 3.4.4.3	Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжиж, хүүхэд хамгааллын хариу үйлчилгээг хэрэгжүүлэх; ;	Хамтарсан багийн үйлчилгээ үйл ажиллагаа нь тогтолижсон сумдын эзлэх хувь	18	2020-2024 НБХ ГБХЗ ХГ
8.4.1	8.4.2	8.4.3	Залуучуудын хөгжлийг дэмжих хөтөлбөрт хамрагдсан залуучуудын хувь	10,1	2020-2024 НБХ ГБХЗ ХГ
А3ДУАХ-ИИН 2.27.140, 2.53.166, 3.9.122, 3.58.171	Хүүхдийн хөгжил хамгааллын үндэсний хөтөлбөр ийн 3.4.4.3	Залуучуудын хөгжлийг дэмжих дэд хөтөлбөр баталж, хэрэгжүүлэх; ;	30	2020-2024 НБХ ГБХЗ ХГ	
А3ДУАХ-ИИН 4.29.142	Нэг цэгийн үйлчилгээний төвийн үйл ажиллагааг дэмжиж, хохирогчдод ээлтэй үйлчилгээг тогтолижулах; ;	35,1	Дунд Хангагт тай	2020-2024 НБХ ГБХЗ ХГ	

9.2	АЗДУАХ-ийн 4.11.264	Төсвийн төлөвлөлтөнд иргэдийн оролцоог хангаж, нээлттэй илт тайлагнах;	Иргэний тоо		1051	1150	2020	СТСХ
9.3	АЗДУАХ-ийн 2.47.300	Аж ахуйн нэгж байгуулалтудын бүртгэл тайланийн чанарыг дээшүүлж, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх;	Тайлангийн ирц хувь		86	88	2020	СТСХ
9.4	АЗДУАХ-ийн 2.9.262	Бүх шатанд төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байх бодлогыг хэрэгжүүлж, төсвийн хэтрэлтгүй ажиллах;	Төсвийн хэтрэлтгүй ажилласан эсэх		Үгүй	2020	СТСХ	
9.5	АЗДУАХ-ийн 1.1.254	Татвар төлөгчдийн хувь, эрх зүйн мэдлэг, чадавхыг дээшлүүлэх сургалт, сургалчилгааны ажлыг зохион байгуулах; / Төв 4 замд мэдээллийн урсдаг самбар байршуулах/	Хамрагдсан иргэдийн тоо		80	100	2020	СТСХ Татва рын хэлтэ с
Зорилт 9.1 Худалдан авах ажиллагаанд оролцогч талуудын мэдлэгийг сайжруулах, уч чадварыг нэмэгдүүлэх								
9.1.1	АЗДУАХ-ийн 2.1.3.266	Худалдан авах ажиллагаа төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, хянаж тайлагнах чиг Урэг бүхий албан хаагчад худалдан авах ажиллагааны мэргэшүүлэх сургалт, цахим системийн сургалтыг зохион байгуулах;	Иргэдийн тоо	A-3 сертификат авсан иргэдийн тоо- 60	A-3 сертификат авсан иргэдийн тоо-80	2020	Аймги ЙН ОНӨГ СУМД ЫН ЗАСАГ ДАРГА ТЕСВИ ЙН	

9.1. 2	АЗДУАХ- ИЙН 2.1.3.267	Худалдан авах ажиллагааг 100 хувь цахимжуулж, худалдан авах ажиллагаанд цахим гэрээ, цахим дэлгүүрийн систем, өрөнхий гэрээ нэвтрүүлэх; Хувь	100	2020	төсви йн шууд захир агчид	Аймги йн ОНӨГ , сумд ын засаг дарга	шууд захир агчид	Аймги йн ОНӨГ , сумд ын засаг дарга
9.1. 3	АЗДУАХ- ИЙН 5.16.269	Орон нутагт бүртгэлтэй,, эдийн засгийн идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж, үр ашигтай шинэ технологийг нэвтрүүлж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийг төрийн бодлогаар дэмжих, худалдан авах ажиллагаанд орон нутгийн давуу эрхийг тооцох;	60	85	2020	төсви йн шууд захир агчид	Аймги йн ОНӨГ , сумд ын засаг дарга	Тийм Үгүй
9.1. 4	АЗДУАХ- ИЙН 6.17.271	Улс, орон нутгийн төсвийн урсгал болон хөрөнгийн зардаар худалдан авах барсаа, ажил, үйлчилгээний ниийлүүлэлт, гүйцэтгэлд иргэд, опон нийт хяналт тавих нөхцлийг бурдупж,	Сэтгэл ханамжийн судалгаа авч үр дүнг тооцсон эсэх	Тийм 2020	Аймги йн ОНӨГ , сумд ын засаг дарга			

										ТӨСВИ ЙН ШУУД ЗАХИР АГЧИД	
Зорилт 9.2 Статистикийн мэдээллийн чанарыг сайжруулах, мэдээний үнэний зөв байдлыг хангах.											
9.2. 1	Монгол Улсын Статисти кийн салбарыг 2017- 2020 онд хөгжүүлэ х ундэсний хөтөлбөр	Хүн ам, орон сууцны улсын эзлжилт тооллогыг явуулах;	Хамрагдаг- тын хувь	157,9				100	100	2020	Аймги йн Стати стики йн хэлтэ с
9.2. 2	хэрэгжүү лэх үйл ажиллага аны төлөвлөг өө	Мал, тэжээвэр амьтдын тооллого, малын түүвэр судалгаа явуулах;	Хамрагдал- тын хувь	5,0	22,0			100	100	2020	Аймги йн Стати стики йн хэлтэ с
		Дүн		157,9		5,0	22,0				
Зорилт 9.3. Нийгмийн даатгалын хүрээг нэмэгдүүлж, малчин дааттуулагчдын нийгмийн баталгаат гаагах.											
9.3. 1		Нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжийг сурталчиллах, иргэдийг даатгалд хамруулах, шинээр хамрагдах эжил олгогч, дааттуулагчийн тоог нэмэгдүүлэх;				Ажил олгогчий н тоог 10868, Албан журмын даатгуулаг чийн тоо-	Ажил олгогчий н тоог 1026		2020 он	НДХ	

			ХҮЧНИЙ ТОО				200	2020	СХАА
							24		
	дотоод бөлон мэдлэг сургалт зохижон байгуулах;	ХЯНАЛТЫН нэгж удирдлагуудад олгох нэгдсэн							
9.4. 2	АЗДУАХ- иийн 2.1.6	Дотоод үнэлгээний боловсруулж, нэвтрүүлэх;	ХЯНАЛТЫН журам	Боловсруул ж				ҮГҮЙ	ТИЙМ
				нэвтрүүлсэн эсэх					

000